

การพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านวังตะเคียน
และโรงเรียนบ้านทุ่งเสือโทน จังหวัดกาญจนบุรี
พงศา บุตรนาค

DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN PHYSICAL LITERACY AT
BANWANGTAKIAN SCHOOL, MUEANG KANCHANABURI DISTRICT AND
BANTHUNGSUEATHON SCHOOL, THONGPHAPHUM DISTRICT,
KANCHANABURI PROVINCE.
PONGSACHA BUTNARK

Received: July 06, 2019

Revised: September 30, 2019

Accepted: October 30, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวและเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของครูในการใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 2 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาความต้องการในการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่สอนระดับชั้นระดับปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาแบบในการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

ผลการวิจัย 1. ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โรงเรียนได้มีจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เพื่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา ด้านเนื้อหา โรงเรียนมีนโยบายให้ครูจะต้องเลือก/กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเคลื่อนไหวของเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาเด็กได้เต็มตามศักยภาพ โดยเน้นให้ใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมการสังเกต การสืบค้น การปฏิบัติและการคิดแก้ปัญหาตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งละ 50-60 นาที ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว ครูควรจะต้องได้รับความรู้เพิ่มเติม โดยเฉพาะการเลือก/จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายด้านดัชนีมวลกาย ความคล่องแคล่ว ว่องไว ความสมดุลของร่างกายความสัมพันธ์ระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ การจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กรู้จักการคิด วิเคราะห์ การดูแลความปลอดภัย สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวได้ถูกต้อง การจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ครูจำเป็นจะต้องได้รับความรู้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการเลือก/กำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจให้กับเด็ก 2. การศึกษาประสิทธิภาพของครูในการใช้

อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว พบว่าค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้
รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความฉลาดทางการเคลื่อนไหว, เด็กปฐมวัย, การพัฒนา

Abstract

The purpose of this research was to study the needs of the development of physical literacy and to study the efficiency of teachers in using the physical literacy development model. There are 2 steps of operations, which are the survey of the needs for the development of physical literacy. By surveying the sample needs School director and teacher teaching primary level. By interviewing to study the need to develop physical literacy.

research result 1. The need to develop physical literacy. Regarding the administration of the Early Childhood Education Curriculum 2017, the school has arranged the teaching and learning according to the Early Childhood Education Curriculum 2017, for the development of early childhood in the physical, emotional, psychological, social, intellectual and content areas. Learning activities for the continuous development of children to develop their children to the fullest Big picture. By focusing on activities that promote observation searching for practice and problem solving throughout the duration of the learning activities, 50-60 minutes each time in organizing movement activities. Teachers should acquire additional knowledge, especially when choosing / organizing activities to improve physical fitness in the body mass index. Agility Body balance. The relationship between nerves and muscles Organizing activities for children to understand critical thinking. Security Care Analysis Able to perform correct movement activities Organizing activities for the development of motorized physical literacy. Teachers need to get a lot of knowledge, especially choosing / setting activities to encourage motivation for children. 2. A study of the efficiency of teachers in using the model to develop physical literacy It was found that the average efficiency of teachers before - after using the model for developing physical literacy Differences were statistically significant at the .05 level.

Keywords: Physical literacy, Early childhood, Development

ความเป็นมาและความสำคัญ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ที่ให้ความสำคัญของการวางรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ไม่ว่าจะด้านสุขภาพกาย สุขภาพใจตลอดจนการมีทักษะทางความคิด การจดจำ ทักษะการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับทักษะในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 (ฉบับที่ 4) โดยเฉพาะมาตราที่ 6 ที่ระบุให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์โดยองค์รวม มาตราที่ 14 ที่กำหนดให้ทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาระดับปฐมวัยและสิ่งสำคัญยิ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการศึกษาและพัฒนาการของมนุษย์เพื่อที่จะได้ส่งเสริมให้เด็กมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจริยธรรม มาตราที่ 22 มนุษย์ทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา, 2553)

นอกจากนั้นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ยังได้ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ในทุกด้าน โดยเฉพาะตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี ซึ่งเห็นได้จากปรัชญาการศึกษาปฐมวัยที่กล่าวว่า “การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวมบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ” โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้มีความสมบูรณ์โดยองค์รวมเนื่องจากเด็กแรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี เป็นช่วงที่ร่างกายและสมองมีความสามารถในการรับรู้เรียนรู้และมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วที่สุด

อีกหนึ่งรากฐานสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยคือการพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย (Physical Literacy) เนื่องจากชีวิตของมนุษย์ไม่ใช่แค่การพัฒนาในช่วงแรกของชีวิตเท่านั้นแต่รวมถึงการดำรงอยู่ ดังนั้นการพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกายจึงสำคัญเพราะเป็นการสร้างแรงจูงใจ ความเชื่อมั่น ความสามารถทางร่างกาย ความรู้และความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกายไปตลอดชีวิต (Whitehead, 2011) โดยเฉพาะความฉลาด (Literacy) ที่ประกอบประกอบที่จำเป็นต่อชีวิตของมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย เพราะเป็นทักษะชีวิตที่มีความสำคัญ (Essential Life Skills)

ทั้งนี้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย นอกจากจะมีความสัมพันธ์กันแล้วยังมีสำคัญกับเด็กปฐมวัยอีกด้วยเนื่องจากเป็นรากฐานในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้เกิดการเรียนรู้ เกิดประสบการณ์ที่ดีและสามารถเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกิจกรรม กิจกรรมเคลื่อนไหวจึงเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย โดยใช้

กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นสื่อในการกระตุ้นให้เด็กได้ฝึกกระบวนการคิด การสร้างความมั่นใจในตนเอง การพัฒนาสมรรถภาพทางกาย จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการปฏิบัติและยังส่งผลต่อการควบคุมการใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ที่สำคัญที่ขาดไม่ได้เลยคือครูปฐมวัยจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การกำหนดปัญหาหรือสถานการณ์ที่หลากหลายเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นให้เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาความต้องการของการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของครูในการใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

ขอบเขตการวิจัย

ด้านเนื้อหา

ความฉลาดทางการเคลื่อนไหวเป็นความสามารถในการรับรู้และความเข้าใจของแต่ละบุคคลที่แสดงออกโดยการปฏิบัติทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกายภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และการนำทักษะในการเคลื่อนไหวร่างกายมาแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างถูกต้อง ทฤษฎีพัฒนาการของกิเซล (Gesell) เป็นทฤษฎีที่ว่าด้วยพัฒนาการทางด้านร่างกายที่เกี่ยวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กซึ่งขึ้นตอนและช่วงพัฒนาการของมนุษย์ ทฤษฎีพัฒนาการเพียเจต์ (Piaget's) เป็นพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก, ทฤษฎีเงื่อนไขการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne) เป็นทฤษฎีที่เกิดจากผลการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย 1. ทักษะทางปัญญา 2. กลวิธีในการเรียนรู้ 3. ภาษา 4. ทักษะการเคลื่อนไหว 5. เจตคติ

ด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ความต้องการจำเป็น, รูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

ตัวแปรตาม คือ ความรู้ เจตคติ ด้านความสามารถเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย

ด้านระยะเวลา

1 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน และครูที่สอนระดับชั้นระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน

เครื่องมือวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.7-1.0
2. แบบประเมินประเมินประสิทธิภาพตนเองของครู
3. รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบที่ใช้กับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบประเมินความฉลาดทางการเคลื่อนไหว (Literacy Movement) เท่ากับ .93 แบบประเมินความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) เท่ากับ .71 และแบบประเมินความสามารถทางร่างกาย (Physical Competence) .82

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 สํารวจความต้องการในการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว โดยการสํารวจความต้องการกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังตะเคียนและผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งเสือโทน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 2 ประเมินประสิทธิภาพตนเองของครูในการใช้รูปแบบพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ ด้วยการนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย
2. แบบประเมินประสิทธิภาพตนเองของครูในการใช้รูปแบบพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว การนำเสนอโดยตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาความต้องการของการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

คำถามที่ 1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

โรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ซึ่งมีองค์ประกอบการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคมด้านสติปัญญา ตลอดจนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละคาบ การวางแผนจัดกิจกรรมบูรณาการการเคลื่อนไหวเพื่อพัฒนาองค์รวม การดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการประเมินผลการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละคาบ

คำถามที่ 2 ด้านเนื้อหา (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560)

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้นโรงเรียนมีนโยบายให้ครูจะต้องเลือก/กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเคลื่อนไหวของเด็กอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาเด็กได้เต็มตามศักยภาพ โดยเน้นให้ใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมการสังเกต การสืบค้น การปฏิบัติและการคิดแก้ปัญหาตลอดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งละ 50-60 นาที แต่เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมบ่อยครั้งจึงเป็นเหตุให้ครูไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาหาความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมเท่าที่ควรโดยเฉพาะกิจกรรมที่พัฒนาการคิด พัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัด พัฒนาการเคลื่อนไหวแบบอยู่กับที่ การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่

คำถามที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัยพุทธศักราช 2560)

ด้านนี้เป็นด้านที่ครูจะต้องได้รับความรู้เพิ่มเติมโดยเฉพาะการเลือก/จัดกิจกรรม
เพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกายด้านดัชนีมวลกาย ความคล่องแคล่วว่องไว ความสมดุลของร่างกาย
ความสัมพันธ์ระหว่างประสาทและกล้ามเนื้อ การจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กรู้จักการคิด วิเคราะห์ การดูแล
ความปลอดภัย สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวได้ถูกต้อง

คำถามที่ 4 การจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

ด้านนี้เป็นอีกด้านที่ครูจำเป็นต้องได้รับความรู้เป็นอย่างมากโดยเฉพาะการเลือก/
กำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจให้กับเด็ก การกำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมั่นใจให้กับเด็ก การ
กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถทางร่างกายของเด็ก การกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิด
ความรู้สึกภูมิใจตนเองและการกำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคน

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของครูในการใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

ตาราง 1 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบการ
พัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา
ความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

การทดสอบ	ประชากร	μ	$\bar{x}$
ก่อนการทดลอง	4	21.25	6.65
หลังการทดลอง	4	47.50	3.00

ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบการ
พัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านเจตคติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา
ความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

การทดสอบ	ประชากร	μ	$\bar{x}$
ก่อนการทดลอง	4	19.00	4.24
หลังการทดลอง	4	46.75	1.89

ตาราง 3 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบการ
พัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านความสามารถเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อ
พัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

การทดสอบ	ประชากร	μ	$\bar{x}$
ก่อนการทดลอง	4	18.00	1.41
หลังการทดลอง	4	47.00	2.70

สรุปผลการวิจัย

ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านความรู้ในการใช้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย ก่อนการทดลองมีค่าน้อยกว่าหลังการทดลอง

ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านเจตคติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย ก่อนการทดลองมีค่าน้อยกว่าหลังการทดลอง

ค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพของครู ก่อน-หลัง การใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ด้านความสามารถเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย ก่อนการทดลองมีค่าน้อยกว่าหลังการทดลอง

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

จากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาความฉลาดในการเคลื่อนไหวเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่วนสำคัญและสอดคล้องกับเป้าหมายรวมถึงแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการโดยองค์รวมซึ่งเป็นผลให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออกซึ่งสอดคล้องกันทั้ง 2 โรงเรียน ที่กล่าวว่า “เด็กปฐมวัยในปัจจุบันส่วนมากสมาธิสั้น ขาดความมั่นใจในตนเองโดยเฉพาะในการประกอบกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่จัดขึ้น จึงทำให้ครูจะต้องหากิจกรรมใหม่ ๆ สื่อและสิ่งประดิษฐ์ที่มีสีสันรวมถึงจะต้องมีความหลากหลาย สร้างความท้าทายให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดความท้าทายอยากที่จะปฏิบัติกิจกรรมตลอดจนเป็นการสร้างแรงจูงใจอีกทางหนึ่งด้วย”

นอกจากนั้น “กิจกรรมที่ใช้จะต้องมีความเหมาะสมกับช่วงวัยและที่สำคัญจะต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดพัฒนาการโดยองค์รวม อีกทั้งหลักในการเลือกกิจกรรมนั้นครูจะต้องเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัย” ซึ่งกิจกรรมการเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการโดยองค์รวมซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีความหลากหลายและท้าทายความสามารถของเด็กปฐมวัย

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการโดยองค์รวมของเด็กปฐมวัย ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญารวมถึงการพัฒนาปฏิกิริยาตอบสนองตลอดจนการแสดงท่าทางตามจินตนาการ พัฒนาความสามารถในการสำรวจและมีความเข้าใจระบบการทำงานของอวัยวะในร่างกาย นอกจากนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และเกิดพัฒนาการจากการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีรูปแบบที่หลากหลายแต่สิ่งสำคัญที่สุดคือการเสริมสร้างประสบการณ์ที่ถูกต้องให้กับเด็กปฐมวัย (Seefeldt, 1993; ยาวพา เดชะคุปต์, 2540; England, 2006)

ตอนที่ 2 การศึกษาประสิทธิภาพของครูในการใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางเคลื่อนไหว

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวจึงเป็นสื่อกลางในการให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยเฉพาะการเลือกกิจกรรมการเคลื่อนไหวซึ่งครูจะต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก อารมณ์ จิตใจ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาความคิด ตลอดจนส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งจะส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาความสามารถทางการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (Foundation) ของเด็กปฐมวัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการโดยรวมของเด็กปฐมวัยและยังจะต้องจัดให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อีกด้วย

นอกจากนั้นการจัดรูปแบบกิจกรรมการเคลื่อนไหวให้มีความหลากหลายท้าทายความสามารถของเด็กในช่วงวัยนี้มีรูปแบบการเคลื่อนไหวที่สำคัญ 3 รูปแบบ ได้แก่ การเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนที่ การเคลื่อนไหวประกอบอุปกรณ์และการเคลื่อนไหวที่เกี่ยวกับการทรงตัวสอดคล้องกับ Gallahue & Ozmun (1998) ได้แบ่งทักษะ พื้นฐานออกเป็น 3 ประเภท คือ ทักษะการทรงตัว ทักษะการเคลื่อนที่และทักษะการใช้มือและแขน โดยสิ่งแรกที่จำเป็นในการสอนให้เด็กปฏิบัติได้คือทักษะการทรงตัว

ด้วยเหตุนี้ประสิทธิภาพของครูในการใช้รูปแบบการพัฒนาความฉลาดทางเคลื่อนไหวจึงมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อให้ครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ คอยแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนการเสริมแรงซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญอันส่งผลให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นผลมาจากการฝึกหัดฝึกฝน (เจริญ กระบวนรัตน์, 2552) การจัดกิจกรรมให้เด็กได้มีการเคลื่อนไหวจึงเป็นการช่วยให้เด็กเกิดการพัฒนาและการเรียนรู้ กล่าวคือ ถ้าตัดสติใจซึ่งเป็นผลมาจากการได้ปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่เด็กเป็นผู้เลือกและกำหนดเอง การเรียนรู้ที่เกิดจากกิจกรรมการเคลื่อนไหวจึงช่วยพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมถึงปฏิกริยาตอบสนอง (England, 2006) นอกจากนี้กิจกรรมการเคลื่อนไหวยังส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพทางกายของเด็กให้พัฒนาเต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย เกิดการกระตุ้นผ่านการปฏิบัติจริงตามคำสั่งและข้อตกลง การจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการเคลื่อนไหวจึงเป็นการฝึกฝนให้เด็กได้รู้จักการคิดอย่างมีจินตนาการมีความคิดสร้างสรรค์และการคิดเพื่อการแก้ปัญหา (กรมวิชาการ, 2540; สร้อยสุดา วิทยากร, 2544)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. นักเรียนเกิดการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว
2. ครูได้แนวคิดในการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ควรมีการพัฒนารูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวกับนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด. ภูมิบัตรโทรทัศน์เพื่อกิจกรรมทางกาย: ข้อเสนอระดับโลกเพื่อให้เกิดการปฏิบัติ (The Toronto Charter for Physical Activity: A Global Call for Action) ฉบับปรับปรุงล่าสุดเมื่อ 20 พฤษภาคม 2553. (Online). <http://readgur.com/download/2198877.>, 30 กรกฎาคม 2560.
- กรมสุขภาพจิต. (2557). **โครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อรองรับยุทธศาสตร์ชาติ**. (Online). <http://www.dmh.go.th/downloadportal/Strategy/เด็กปฐมวัย.pdf>, 27 กรกฎาคม 2560.
- เจริญ กระบวนรัตน์. (2552). **ตาราง 9 ข่งกับการพัฒนาสมอง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บริษัท สินธนาถือปี่เซ็นเตอร์.
- นลินี เชื้อวณิชชากร. (2555). **11 ปัญหาสุขภาพลูกน้อยไฮเทคพ่อแม่ต้องตระหนัก**. (Online). <http://www.amarinbabykidsfair.com/articleview.aspx?AID=20#VtwDeuaPvVY>, 27 กุมภาพันธ์ 2559.
- ประเวศ วะสี. (2557). **อภิวัดการเรียนรู้...สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- ลดาวัลย์ คำภา. (2559). **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี Sustainable Development Goals และแผนฯ 12 ของประเทศ**. สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2559). **การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนในประเทศไทย**. วารสารสุศึกษา พลศึกษาและสนทนากการ ปีที่ 42 เล่ม 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2559.
- ศูนย์กระตุ้นพัฒนาการเด็ก. (2549). **แนวทางการบำบัดปัญหาด้าน Sensory Integration**. (Online). <http://www.thai-dbp.org/webboard/index.php?pid=journal>, 27 กุมภาพันธ์ 2559.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี. 2553. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **ทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12**. เอกสารประกอบการระดมความคิดเห็นทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. ม.ป.ท.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยไทย: ตามแนวคิดโฮสต์โคป**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิคชั่น.

- _____. 2552. **สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 3-5 ปี**. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัท แพลน ฟอว์ คิดส์ จำกัด.
- สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สุริยา ฮ่องเสนาะ. (2558). **การศึกษาของเด็กปฐมวัยหัวใจสำคัญของการศึกษา**. สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.). (2557). **พัฒนาการเด็กปฐมวัย รากแก้วแห่งชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 1. บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- รจนา เถาพันธ์. (2549). **พระราชดำรัสสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในวโรกาส**. วารสาร วงการครู.
- Margaret Whitehead. (2011). **Physical Literacy: Throughout the Life course**. International Studies in Physical Education and Young Sport.
- Singer, D. (2006). **Play=Learning**. London: Oxford University Press.

